

Köpeklerde kuyruk kesimi

İlker Ünlü@ Eylül 2019

Hayvan hakları bilincinin toplumda yaygınlaşması ile özellikle de son 20 yılda geçmişte görmezden gelinen pek çok uygulama artık evrensel hayvan bakım kuralları ile değerlendirilmeye başlandı. Bu makale başlığının da işaret ettiği gibi kuyruk kesimi üzerinde yoğunlaşacak aynı derecede hasas başka bir konu olan kulak kesimine değinmeyecektir.

Türkiye’de 2004 yılı 5199 sayılı Hayvan Hakları Kanunu’da yapılan değişiklikle aşağıdaki karar alınmıştır:

“CERRAHİ MÜDAHALELER - İKİNCİ BÖLÜM

MADDE 8: Ev ve sus hayvanının dış görünüşünü değiştirmeye yönelik veya diğer tedavi edici olmayan kuyruk ve kulak kesilmesi, ses tellerinin alınması ve tırnak ve dişlerinin sökülmesine yönelik cerrahi müdahale yapılması yasaktır. Ancak bu yasaklamalara; bir veteriner hekimin, veteriner hekimliği uygulamaları ile ilgili tıbbî sebepler veya özel bir hayvanın yararı için gerektiğinde tedavi edici olmayan müdahaleyi gerekli görmesi veya üremenin önlenmesi durumlarında izin verilebilir.”

Sadece ülkemizde değil modernleşmenin getirdiği yeni kurallara ayak uydurmayı seçen pek çok ülke adına bu oldukça tartışmalı bir kavram. Kimiler topyekün kuyruk kesimini köpeğin dış görünümünde kozmetik yani keyfi bir şekillendirme olarak görüp karşı çıkarken kimileri de sevdikleri ırkların geleneksel görünümüne bağlı kalmayı ya da çalışan köpeğinin sağlığını korumak amaçlı bu uygulamayı desteklediği görülmekte.

Kuyruk Kesiminin Tarihi

Kuyruk kesimi tarih boyunca çeşitli coğrafyalarda köpeklerin görevleri nedeniyle bir gerekliliğe ardından da geleneğe dönüşmüş bir uygulama. Hepsini listelemek güç olsa da iki tanesine örnek verebiliriz.

Antik Roma'da köpeğin kuyruğunun kesilmesi ve diline çentik atılmasının kuduzu engellediğine inanılıyordu¹. 17 yüzyıl İngilteresi'nde eşlik köpeklerine vergi geldiğinde kuyruğu kesik köpeklerin iş köpeği olduğu dolayısıyla keyif için beslenmediğini kanıtlayarak fakir halk vergiden kurtulmanın yolunu bulmuştu². Benzer bir uygulama Avrupa'da da uygulanmaktaydı.

Bu uygulama bazı ırkların silüetlerinin o kadar kabul edilmiş parçaları olmuşlardı ki modern köpek ırklar kavramı oturduğunda bir Rottweiler'i Doberman'ı, Boxer'i ya da Schnauzer'i uzun kuyruklarıyla kabul etmekte zorluk çektik. 2000'li yılların gelmesiyle Avrupa'da başta olmak üzere kozmetik amaçlı kuyruk kesimleri yasaklandı. Dolayısıyla yukarda bahsi geçen ırklar başta olmak üzere geleneksel olarak kuyruğu kesilen bu ırkları uzun kuyruklarıyla görmeye alıştık.

20 yıl kadar önce yukardaki ırkları kuyruk kesimi gerçekleştirilmemiş halleri düşünülemezdi bile.

Öte yandan her ne kadar anti çağlardan kalma bilimsel bilgi eksikliği ya da vergiden kaçınmak üzere daha pragmatist nedenlerden kaynaklanmış gibi görünmesine rağmen kuyruk kesimini tamamen keyfi nedenlere bağlamak resmin bütününe tam olarak görmemize engel.

Batı dünyasına her ülke Avrupa Birliği üyeleri kadar bu konuda sıkı değil elbetteki. Hatta ABD'de hala yetiştiricinin isteğine bırakılmış vaziyette ki Avrupa'daki kuyruk ve kulak kesime anlayışı bu ülkede de yaygınlaştığı görülmekte.

İngiltere ve Galler'de ise durum farklı. 2006 yılında kuyruk kesimi yasaklanmasına rağmen bazı durumlar istisna olarak kabul edilerek daha makul bir yaklaşım getirildiğini görüyoruz. İngiliz Köpek Kulübü'nün internet sitesinde de yayınladığı üzere köpeklerin kuyruk kesimi kayıtsız şartsız reddedilmiyor³. Kanuna göre eğer bir veteriner hekim köpeğin aşağıdaki amaçlarla kullanılacağını doğrularsa köpeğin kuyruk kesimi gerçekleştirilebiliyor;

- 1) Kanun uygulayıcılarına ait köpekler
- 2) Silahlı Kuvvetlere ait aktiviteler
- 3) Arama – kurtarma
- 4) Kanuni vahşi hayvan kontrolü
- 5) Kanuni av köpekleri

Kuyruk kesimi yavrular doğduktan sonra ilk 5 gün içinde yapıldığı ve yetiştiricinin köpeğin iş köpeği olduğunu kanıtlaması durumunda kanun kuyruk kesimine izin veriyor. Örneğin köpek av köpeği ise sahibinin av tüfeği lisansını ya da avlandıkları alanın sahiplerinden (İngiltere’de avlaklar sıklıkla büyük arazi sahiplerine ait ve izin alarak arazilerinde avlanabiliyorsunuz) burada ava geldiklerini dair yazılı mektup almanız gerekiyor. Ayrıca veteriner hekim köpeğin mikroçiplenerek hangi amaçla kuyruk kesimini gerçekleştirdiğini açıklayan sertifikaları imzalaması gerekli.

Aksi takdire £5000 para cezası hatta 6 ay hapis cezasına çarptırılabilirsiniz.

Bu amaçla kanun bir ırk listesi de veriyor. İngiltere’de Terrier ve terrier melezleri, Spaniel ve spaniel melezleri ve av-ferma ve geri getiren ırkların kuyrukları kesilebiliyorken, Galler’de bu ırkların melezlerinin kuyrukları kesilemiyor.

Kuyruk kesme işlemi

Doğru veteriner hekimi bulunup gerekli izin kağıtlarını, batım doğum tarihini ve kuyruğun kaçta kaçının kesileceği konusunda bilgilendirme yapıldıktan sonra doğal olarak doğumun gerçekleşeceği günün beklenmesi gerekiyor. Çoğu anne yabancılar karşı şüpheli olacağından kısa sürecek bu işlem sırasında tuvalet molasına çıkarılması ya da yavruların sırası geldikçe başka bir odaya alınması tavsiye edilir. Sınır sistemleri tam olarak gelişmediği için işlem neredeyse acısızdır. Hatta yavrular geri konduktan bir kaç dakika içinde süt emmeye başlar ya da uykuya dalarlar. Bazen kuyruğun ucuna kanamayı durdurucu sürülmesi

gerekmesine rağmen nadiren dikiş gereklidir. Sürülen bu kimyasal annenin yavrusunu yaladığında dilini tahriş edebileceği için pek çok veteriner hekim Cadı Fındığı (Hamamelis) kullanmayı tercih eder. Sıklıkla 5 dakika içinde tüm batımın kuyruk kesimi tamamlanıp üstüste uyumaya devam eden kardeşlerin manzarasını seyretmeye başlayabilirsiniz.

Bu istisna neden?

İskoç Hükümeti isteği üzerine Glasgow Üniversitesi'nde yapılan bir çalışmaya göre kuyruk kesimi yapılmayan spaniellerin %56'sı ve diğer av köpeklerin %38'i görevlerini yaparken kuyruklarını yaralamaktadır. Veteriner Hekim Neil Cameron ve arkadaşlarınının 2014 yılında yazdığı rapora göre kuyruk kesiminin yasaklandığı Ocak 2009 senesi ardından kuyruk yaralanması nedeniyle kliniklere getirilen spaniellerin sayısı 2.3 defa artış göstermiştir.

<https://basc.org.uk/membersoffers/> Credit: P Quagliana

Kuyruk kesme uygulaması pek çok ırk için daha çok gelenekselleşmiş kozmetik bir gereklilik olarak görülse de bazı ırk gruplarının iş tanımları kuyruğun kısaltılarak yaralanmasının önüne geçmeyi amaçlamaktadır. Hikayenin iki tarafını da iyi dinlemek ve topyeküncü yaklaşmamak bu tartışmalı kavrama karşı alınacak en akli selim tutum olacaktır.

KAYNAKLAR:

¹ Podberscek, A. Paul, A., Serpell, J., Companion Animals and Us: Exploring the Relationships Between People and Pets, Cambridge University Press, 2000, p. 307.

² "A Short History of Rabies," Rabies Free World site, <http://rabiesfree.org/page26.htm>

³ <https://www.thekennelclub.org.uk/our-resources/media-centre/issue-statements/tail-docking/>

⁴ <https://www.shootinguk.co.uk/gundogs/health/tail-docking-key-facts-you-need-to-know-9672#2MhPrbIL2jhU28XI.99>

